

Universitet och ledarskap i Framtidsdalen

Rektor Mikael Lindfelt

Finlands svenska universitet

Ett högklassigt universitet i Finland

Vetenskapens brukbarhet

ÅBO AKADEMI I ETT NÖTSKAL

1 045

1 045 årsverken 2020;
616 inom undervisning
och forskning.

4 550

4 550 grundexamens-
studerande och 716
forskarstuderande 2020.
579 magistrar och 48
doktorer år 2020.

1 378

1378 vetenskapliga
publikationer 2020.

100

Årsbudget 2021 ca 100
miljoner euro,
varav 44% extern
finansiering.

17%

17 % av de
studerande har
finska som
modersmål (2019).

4

4 fakulteter på två campus:
FHPT (Humaniora, psykologi och
teologi), FNT (Naturvetenskaper och
teknik), FSE (Samhällsvetenskaper
och ekonomi) samt FPV (Pedagogik
och välfärdsstudier)

Examensstuderande (kandidat och magister)

- 77 % svenska, 17 % finska, 6 % annat språk som modersmål
- 58 % kvinnor, 42 % män
- 73 % i Åbo, 27 % i Vasa
- 218 491 avlagda studiepoäng under år 2020 varav 20 % på engelska

Forsknings- profiler

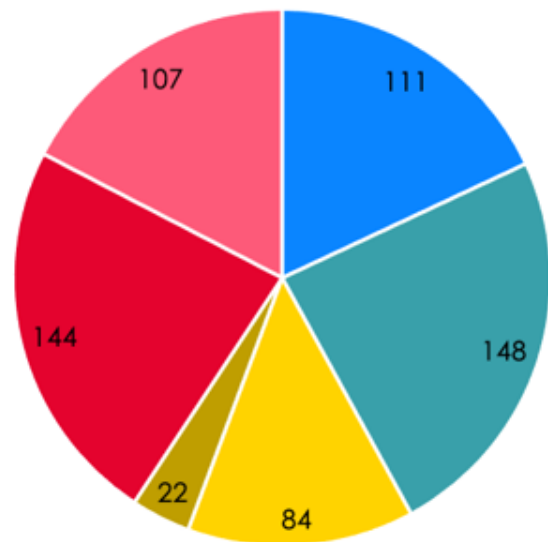
- Minoritetsforskning
- Teknologier för en hållbar framtid (+TY)
- Lösningar för hälsa (+TY)
- Havet (+TY)
- InFlames (+TY)

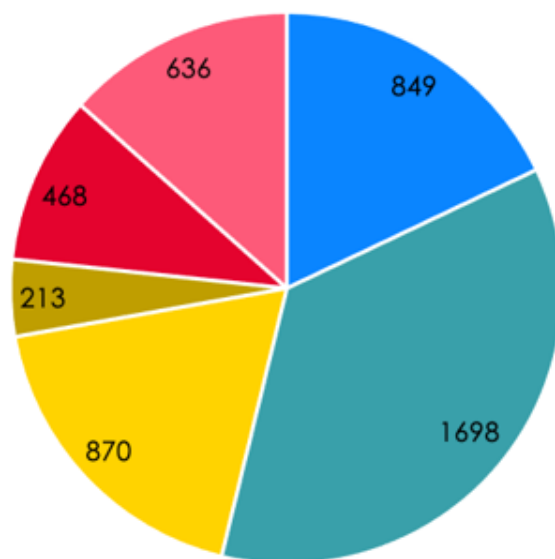
Vetenskapsområdenas personal, studerande och publikationer 2020

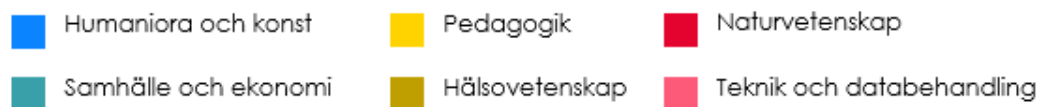
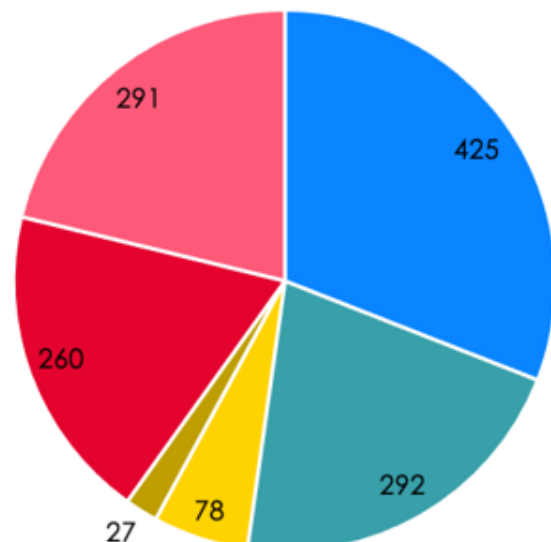
Årsverk 2020: lärare och forskare
(karriärnivå 1-4 samt timlärare)

Närvaroanmälda studerande,
höstterminen 2020

Publikationer 2020
(klass A, B, C)

Ledarskap och UKM

- Precis som alla universitet i Finland har vi samma uppdrag:
- "Universiteten har till uppgift att främja den fria forskningen och den vetenskapliga och konstnärliga bildningen, att meddela på forskning grundad högsta undervisning och att fostra de studerande till att tjäna fosterlandet och mänskligheten. Då universiteten fullgör sina uppgifter ska de erbjuda möjligheter till kontinuerligt lärande, samverka med det övriga samhället samt främja forskningsresultatens och den konstnärliga verksamhetens genomslagskraft i samhället" (Unilagen §2)
- Därtill har vi ett särskilt ansvar tillsammans med några andra:
- "Åbo Akademi, Svenska Handelshögskolan, Helsingfors universitet, Konstuniversitetet och Aalto-universitetet svarar för att **ett tillräckligt antal personer med kunskaper i svenska utbildas för landets behov**" (Unilagen §12),
- Särskilt ansvar:
- "Åbo Akademi, nedan *akademin*, ska särskilt **tillgodose den svenskspråkiga befolkningens behov av utbildning och forskning** samt i sin verksamhet beakta landets tvåspråkighet. **Akademin ansvarar för att det ordnas yrkespedagogisk lärarutbildning på svenska**". (Unilagen §75)

Varje höst...

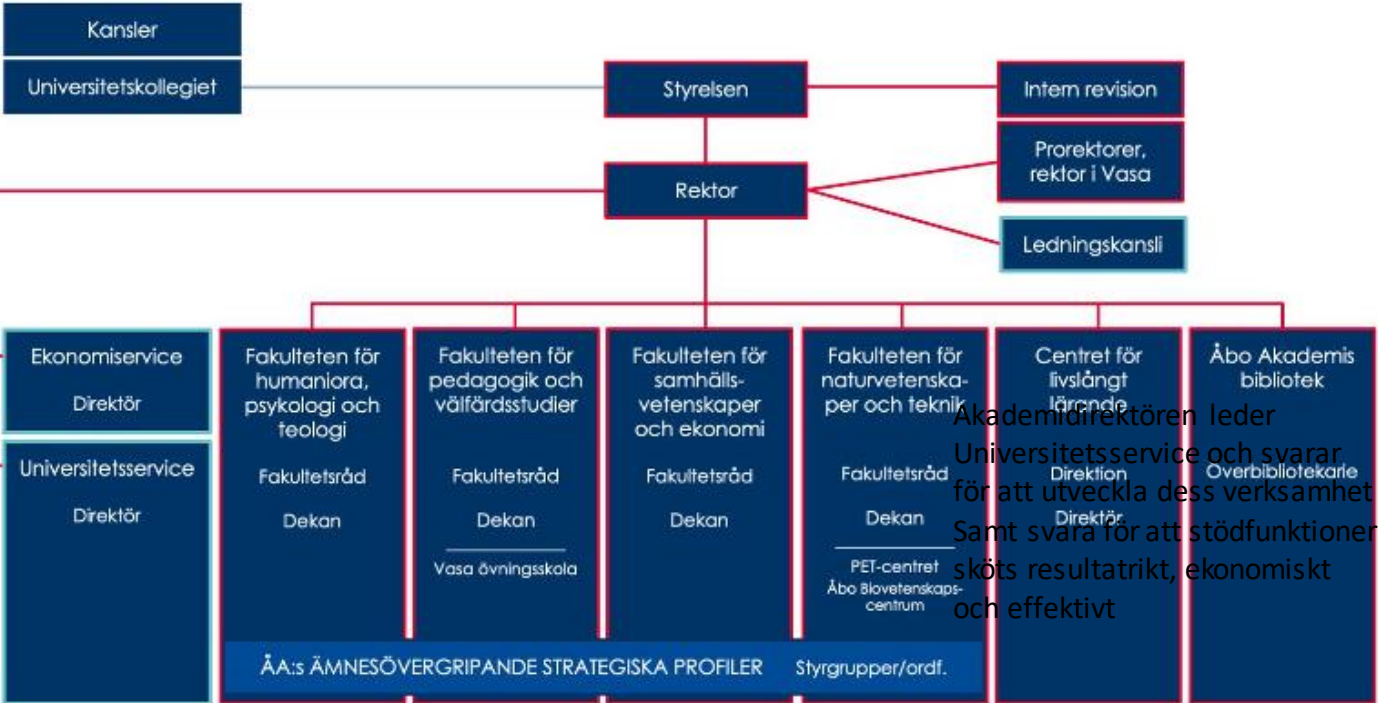
Ledarskapets dimensioner vid ett universitet

- Centrala styrdokument vid ÅA: Ledningsinstruktionen, Ansvars- och delegationsordningen, Personalinstruktionen, Forsknings- och forskarutbildningsinstruktionen samt Utbildnings- och examinationsinstruktionen
- Dessa definierar de formella ramarna för ett akademiskt ledarskap
 - Administrativt
 - Akademiskt
 - Ämnesansvarig: ansvar för att utveckla ämnesområdet samt arbeta för att förutsättningarna för ämnet är ändamålsenliga
- Operativt ledarskap: Dekan och fakultetsnivå
 - Ansvar att utveckla ämnesområden och förutsättningar för dessa
- Operativt universitetsledarskap: rektorat och Ledningsråd
 - Riktlinjer och gemensamma principer för den operativa verksamheten
- Strategiskt ledarskap: rektor och styrelsen
 - Förutsättningar för universitetets helhetsmässiga verksamhet och strategiska tyngdpunkter
- Politiskt ledarskap: rektorat

Administrationens nuvarande ansvars- och uppdragsfördelning

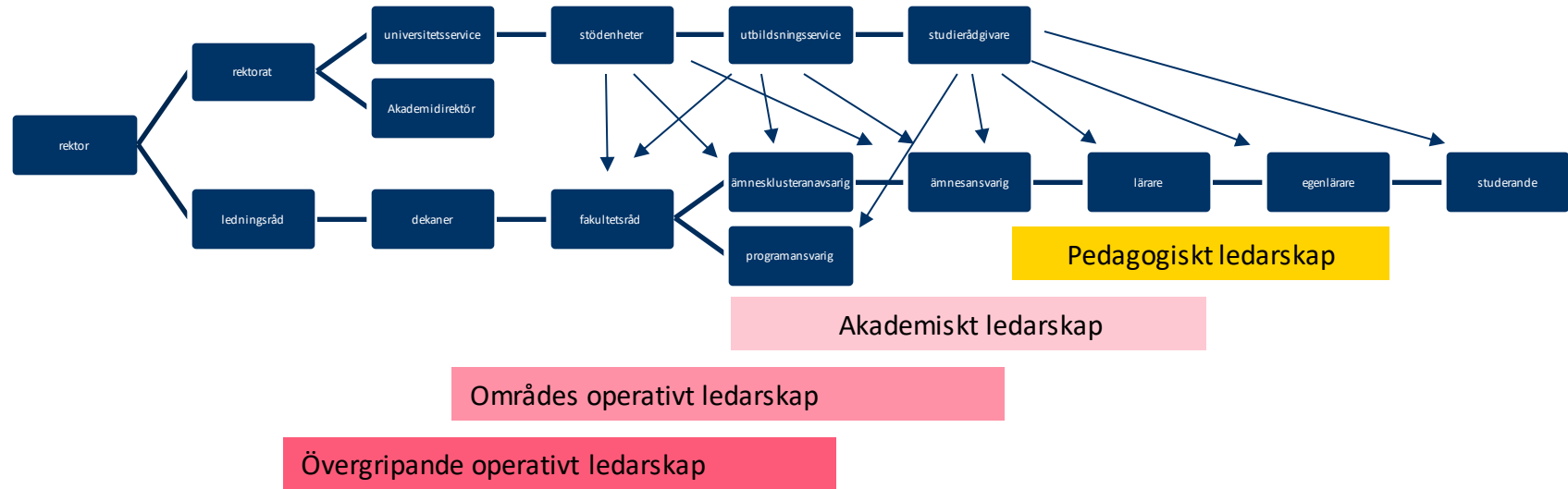

Organisation

Akademidirektören leder Universitetsservice och svarar för att utveckla dess verksamhet. Samt svara för att stödfunktioner sköts resultatrikt, ekonomiskt och effektivt.

Strategiskt ledarskap
Politiskt ledarskap

1. Ledaren som person

Lyssna och leda - integritet

Ledarskap och erfarenhet

Ledarskap och värdegrund

Person - uppdrag

Ledarskap och målstyrning

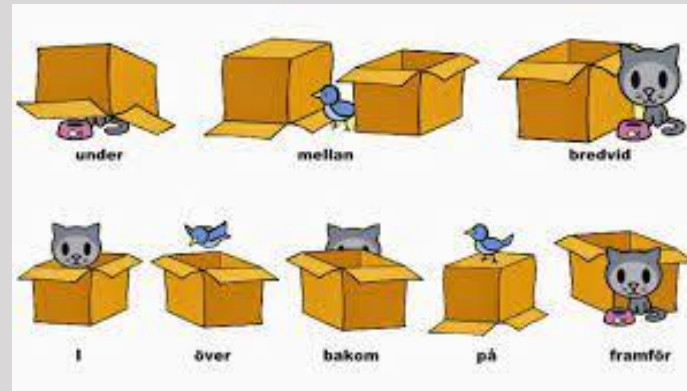
2. Ledarskapets janusansikte

- Kritik
- självkritik

3. Ledarskapets positioner

- Före
- Tillsammans med
- Efter

4. Ledarskapets komplexitet

- 4 dimensioner vid ett universitet: komplexitet
 - Samhällsförändring: universiteten har ett uppdrag
 - Extern och intern styrning
 - Excellens och ekonomiska villkor
 - Tradition och identitet

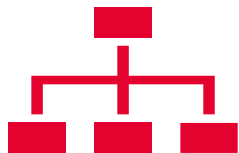
← Samhället: effektivitet
Studering: flexibilitet
Universitet: kvalitet

Vad vill vi nå?

Framtidens arbetsplats

- smidig
- resultatorienterad
- hållbar verksamhet
- ansvarsfullt och kommunikativt ledarskap och medarbetarskap

Hur nå smidighet, hållbarhet och resultat?

Tydlig och agil organisation

Tydlig rollfördelning

Befogenheter enligt ansvar (delegerade befogenheter)

Naturligt kommunikationsflöde

Stöd för ansvarsfullt ledarskap

Effektiva processer

Utgå ifrån processer istället för personer

Tydliga ansvarsbeskrivningar enligt position

Processbeskrivningar och tydligt processägarskap

Digitala redskap och sätt att arbeta

Stöd för digitalt ledarskap

Livet är så enkelt

Den ständiga drömmen om kontroll av autonomi

Mekanismer som styr var fokus läggs

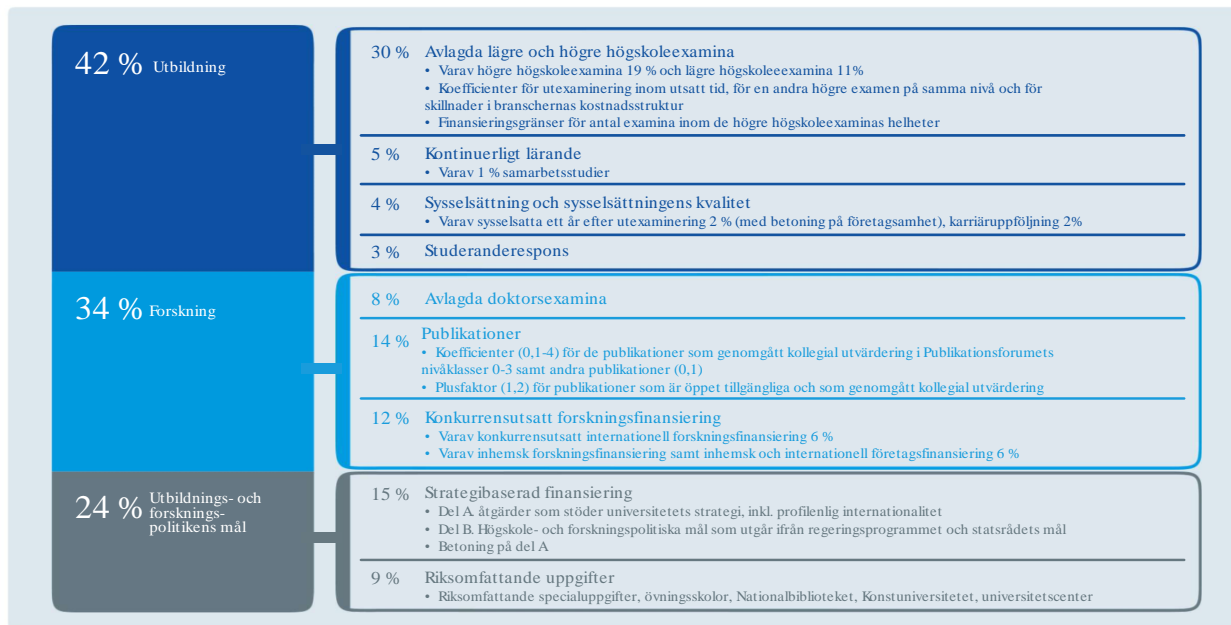
- UKM och politisk styrning: främst utbildningspolitiska behov
 - Omvärldsanalyser
 - Framtidsanalyser
 - Arbetsmarknads- och kompetensbehovs analyser
 - Effektiv användning av offentliga medel
 - Internationellt anseende
- EU och europeisk dimension
 - EU:s första Universitetspolitiska strategi
 - Forskning och demokratiska värderingar
 - Forskningsutlysningar i Horisom2020 och motsvarande
- Forskningsfinansiärer:
 - Samtidens brännande frågor
 - Arbetsmarknads- och kompetensbehovs analyser
 - TKI(O)-styrningsmekanismer

Verksamhetsförutsättningar och styrning

- Ekonomiska styrmekanismer (resultatstyrning) och universitetens autonomi

Universitetens finansieringsmodell fr.o.m. 2021

ÅA:s utbildningsekonomi

(ex mag.examina)

Studietakt: Tidskoefficienter 1.5, 1.3 och 1

2

Examensmålsättningar: Att nå målsättningar per utbildningsområde

1

Kostnadskoefficient: 1, 1.75 och 3

Tid	Målsättning	Kostnad 1	Kostnad 1.75	
1.5	128 162 140 177	FHPT FSE FPV	FNT	
1.3	128 162 140 177	FHPT FSE FPV	FNT	
1	128 162 140 177	FHPT FSE FPV	FNT	

#AAkärlek

Extern styrning:

- Univ ersitetslagen och förordningar
- Examensrätter - behov sbedömning
- Finansiering
 - Målsättning
 - Studietakt
 - Kostnadsviktning
 - Strategisk styrning

Intäkter

När uppstår ett samtycke?

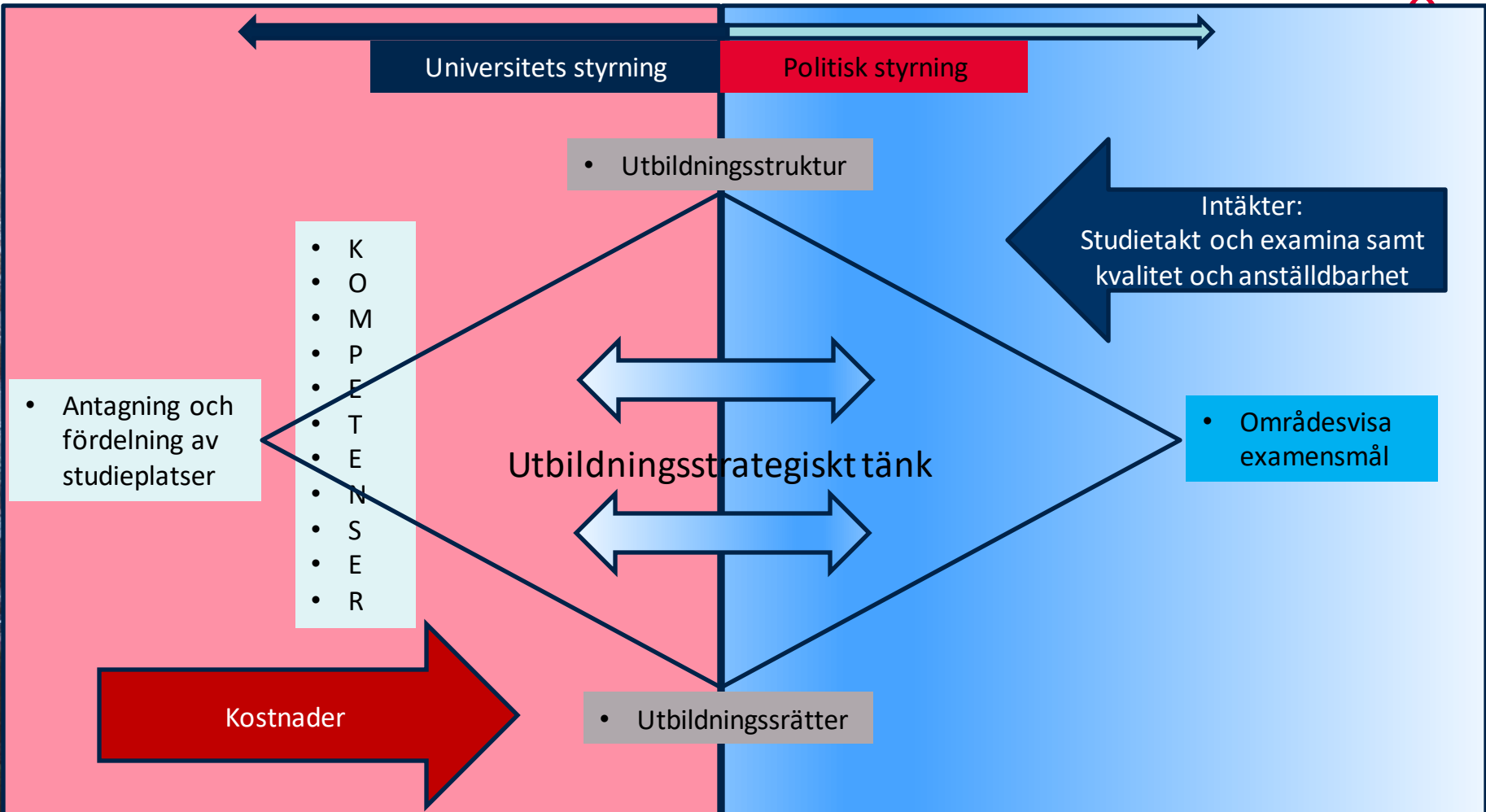
Intern styrning:

Attraktion och kvalitet

Autonomi:

- Resursering och kompetenser
- Organisering (fakulteter, institutioner, program etc)
- Dimensioner av stödfunktioner
- Extern finansiering och fundraising

Kostnader

Tre arbetsgrupper

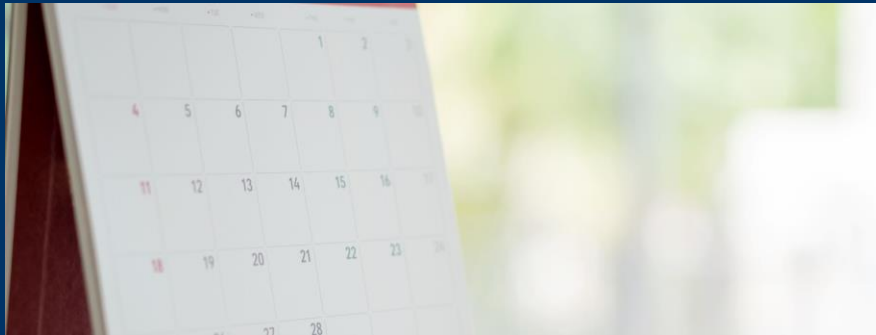
Koulutusvastujärjestelmän uudistus (2021)

Osaavan työvoiman tarjonnan lisääminen (2021)

Koulutus- ja työperäisen maahanmuuton lisääminen (2021)

Vad vet vi om framtidshorisonten?

Visio2030 (2017)

Väggkarta2030 (2019)

Avtal om Digivision2030 (2020)

Utbildningspolitisk redogörelse (2022?)

Start
something
epic.